

DE NIEUWE WIND
PARTICIPATIE
DIE WÉL WERKT

SH Duinstreek
Actief voor huurders

Voorwoord

Voor u ligt het rapport van de enquête die wij in opdracht van Stichting Huurdersbelangen de Duinstreek uitvoerden in de periode van 11 mei tot en met 31 mei 2026.

In totaal hebben 273 bewoners uit de gemeente Katwijk en omliggende kernen hun ervaringen, zorgen en ideeën gedeeld over wonen, leefbaarheid en energie.

De resultaten geven een waardevol en genuanceerd beeld van wat er leeft onder huurders en woningzoekenden. Thema's als betaalbaarheid van wonen, beschikbaarheid van (sociale) huurwoningen, woningkwaliteit, leefbaarheid in de wijken en energiearmoede komen nadrukkelijk naar voren. De uitkomsten laten zien dat veel bewoners zich zorgen maken, maar tegelijkertijd ook actief meedenken over oplossingen.

Dit rapport heeft als doel om deze signalen inzichtelijk te maken en te bundelen. Het biedt daarmee handvatten voor beleidsmakers, woningcorporaties, gemeente en andere betrokken partijen om gericht te werken aan het verbeteren van de woon- en leefsituatie. De stem van de bewoners staat hierin centraal.

Graag wil ik alle respondenten bedanken voor hun tijd, openheid en betrokkenheid. Hun inbreng vormt de basis van dit rapport en is van grote waarde voor de goede gesprekken tussen Stichting Huurdersbelangen de Duinstreek, Dunavie en de gemeente Katwijk, als vervolg op deze enquête.

Thea de Feijter

De Nieuwe Wind
10 juni 2026

Leeswijzer

Dit rapport geeft een overzicht van de resultaten van de enquête en bestaat uit zowel kwantitatieve uitkomsten (cijfers en percentages) als kwalitatieve inzichten (toelichtingen en open antwoorden).

De opbouw van het rapport is als volgt:

- Per vraag worden eerst de resultaten gepresenteerd in cijfers en verhoudingen.
- Vervolgens leest u een duiding, waarin de belangrijkste patronen en inzichten zijn toegelicht.
- Waar relevant is een verdiepende analyse gemaakt, bijvoorbeeld naar verschillen tussen wijken of samenhang tussen thema's zoals leefbaarheid en sociale cohesie.
- In de open vragen en bijlagen zijn reacties van bewoners samengevat en deels letterlijk opgenomen. Deze geven extra context en laten zien wat er achter de cijfers schuilgaat.

De belangrijkste thema's die in dit rapport aan bod komen zijn:

- Betaalbaarheid van wonen en huurontwikkeling
- Beschikbaarheid en passendheid van woningen
- Doorstroming op de woningmarkt (o.a. middenhuur)
- Energie, verduurzaming en energiearmoede
- Leefbaarheid, overlast en veiligheid in de wijken
- Sociale cohesie en behoefte aan ontmoeting

Daarnaast wordt waar mogelijk onderscheid gemaakt naar wijken binnen de gemeente Katwijk, zodat verschillen en aandachtspunten per gebied zichtbaar worden.

Dit rapport is bedoeld als onderbouwing voor beleid en gesprek over het wonen in een woning van Dunavie en het wonen in de gemeente Katwijk.

De resultaten bieden geen absolute waarheid, maar wel een stevig en breed gedragen beeld van hoe bewoners hun woon- en leefomgeving ervaren. Het rapport nodigt uit tot verdere dialoog en gezamenlijke stappen richting verbetering.

1. Waar maakt u zich in de ontwikkelingen van de huurprijzen het meeste zorgen om?

261x Antwoorden 12x onbeantwoord Tekstantwoord

Samenvatting van de 216 antwoorden

1. Betaalbaarheid is veruit de grootste zorg

- Het meest genoemde thema is dat huren nu al te hoog zijn of onbetaalbaar dreigen te worden.
- Veel respondenten geven aan:
 - "Dat het niet meer te betalen is"
 - "Dat huren onbetaalbaar worden"
 - "Dat het inkomen niet meegroeit met de huur"

Dit komt in een groot deel van de antwoorden terug en vormt de kern van de zorgen.

2. Structurele en snelle huurverhogingen

- Sterke kritiek op:
 - jaarlijkse huurverhogingen
 - stijgingen van soms €50-€100 per maand
- Gevoel dat:
 - verhogingen steeds sneller toenemen
 - er geen duidelijke grens is

3. Onevenwichtigheid tussen huur en inkomen

- Veel respondenten ervaren dat:
 - huur harder stijgt dan salaris of uitkering
 - woonlasten een te groot deel van het inkomen opslokken
- Specifiek genoemd:
 - ouderen met alleen AOW
 - middeninkomens die tussen wal en schip vallen

4. Onvrede over prijs-kwaliteitverhouding

- Veel klachten dat:
 - woningen slecht onderhouden zijn
 - energielabel of isolatie onvoldoende is
 - huur stijgt, maar kwaliteit niet verbetert

Voorbeelden:

- oude woningen met enkel glas
- achterstallig onderhoud
- weinig verduurzaming

5. Specifieke kwetsbare groepen

Respondenten maken zich extra zorgen over:

Ouderen

- Huur wordt te hoog voor pensioen/AOW
- Angst om woning niet meer te kunnen betalen

Gezinnen en middeninkomens

- Vallen buiten toeslagen
- Krijgen relatief hoge huurverhogingen

Jongeren / starters

- Kunnen geen betaalbare woning vinden
- Blijven noodgedwongen thuis wonen

6. Gebrek aan perspectief en woningaanbod

- Veel zorgen over:
 - lange wachttijden
 - schaarste aan sociale huurwoningen
 - overstap naar duurdere segmenten (middenhuur/vrije sector.)

7. Gevoel van ongelijkheid en onrechtvaardigheid

- Verschillen tussen:
 - oude vs. nieuwe huurders
 - sociale huur vs. vrije sector
- Frustraties over:
 - inkomensafhankelijke huurverhogingen
 - huurprijzen die stijgen zonder daling als inkomen verandert

8. Financiële stress en bestaanszekerheid

- Respondenten benoemen:
 - moeite met rondkomen
 - minder geld voor basisbehoeften

Hoofdconclusie

De enquête toont een breed en diep gevoel van financiële druk en onzekerheid rond huurprijzen. Betaalbaarheid is niet alleen een zorg, maar wordt door veel respondenten al als probleem ervaren.

Onderliggende patronen

1. Van "zorg" naar "crisisbeleving"

- Veel reacties gaan verder dan toekomstige angst:
 - mensen zitten nu al op of over hun grens
- Signaal van een mogelijke woonlastencrisis

2. Vertrouwensprobleem

- Er is weinig vertrouwen dat:
 - huurverhogingen eerlijk zijn
 - ze gekoppeld zijn aan kwaliteit
- Dit wijst op een legitimiteitsprobleem in beleid/verhuurders

3. Scheefgroei in het systeem

Er ontstaan drie knelpunten:

- sociale huur wordt te duur
- middeninkomens worden niet geholpen
- vrije sector is onbereikbaar

Dit creëert een "tussenlaag" zonder oplossingen

4. Intergenerationeel probleem

- Ouderen: risico op armoede
- Jongeren: geen toegang tot woningmarkt

Dit maakt de problematiek structureel en langdurig

5. Kwaliteit versus prijs mismatch

- Huurders accepteren stijgingen minder omdat:
 - woonkwaliteit achterblijft
- Dit versterkt ontevredenheid en gevoel van onrecht

Samenvattend

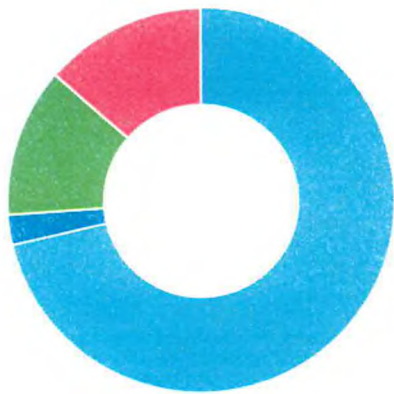
De resultaten laten zien dat betaalbaarheid het centrale vraagstuk vormt, met een brede impact op verschillende groepen bewoners. Hierbij is sprake van meerdere samenhangende ontwikkelingen, waaronder snelle prijsstijgingen, een achterblijvende inkomensgroei en een disbalans tussen prijs en kwaliteit van woningen.

Daarnaast wordt de woningmarkt door respondenten veelal ervaren als oneerlijk, ontoegankelijk en onvoorspelbaar.

De combinatie van deze factoren wijst op een structureel probleem met duidelijke en urgente sociale gevolgen, dat vraagt om gerichte en integrale aandacht.

2. Hoe ervaart u de beschikbaarheid van passende sociale huurwoningen voor mensen in een situatie vergelijkbaar met die van uzelf?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

- Er zijn te weinig passende sociale huurwoningen
- Er zijn voldoende passende sociale huurwoningen
- Ik vind het aanbod redelijk, maar het sluit niet goed aan op mijn situatie
- Ik weet het niet / geen mening

ANTWOORD

Er zijn te weinig passende sociale huurwoningen

ANTWOORDEN

195

RATIO

71,4%

Er zijn voldoende passende sociale huurwoningen

7

2,6%

Ik vind het aanbod redelijk, maar het sluit niet goed aan op mijn situatie

34

12,5%

Ik weet het niet / geen mening

37

13,6%

Op de vraag hoe respondenten de beschikbaarheid van passende sociale huurwoningen ervaren, komt een zeer duidelijk en eensgezind beeld naar voren: er wordt een groot tekort ervaren.

Het overgrote deel van de respondenten, **71,4% (195 respondenten)**, geeft aan dat er **te weinig passende sociale huurwoningen** beschikbaar zijn voor mensen in een vergelijkbare situatie. Dit wijst op een breed gedeelde perceptie van schaarste binnen dit segment van de woningmarkt.

Daartegenover staat een zeer kleine groep van **2,6% (7 respondenten)** die van mening is dat er **voldoende passende sociale huurwoningen** zijn. Daarnaast geeft **12,5% (34 respondenten)** aan dat het aanbod weliswaar redelijk is, maar **niet goed aansluit op de eigen situatie**. Dit duidt erop dat naast een kwantitatief tekort ook sprake kan zijn van een kwalitatieve mismatch tussen vraag en aanbod.

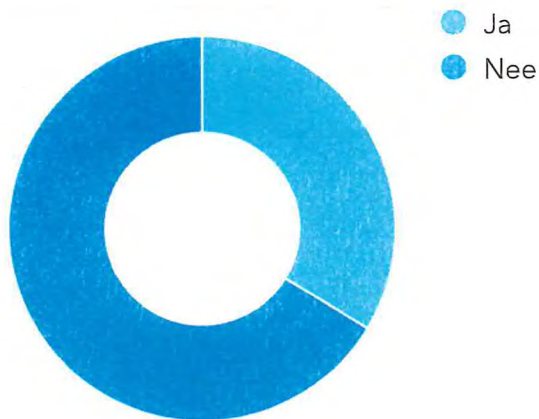
Tot slot geeft 13,6% (37 respondenten) aan het niet te weten of geen mening te hebben.

Samenvattend laat deze vraag zien dat de ervaren druk op de sociale huurmarkt groot is. Niet alleen is er volgens de meerderheid sprake van een tekort aan woningen, ook sluit het

bestaande aanbod voor een deel van de respondenten onvoldoende aan bij hun specifieke woonbehoeften.

3. Maakt u gebruik van zonnepanelen?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja	92	33,7%
Nee	181	66,3%

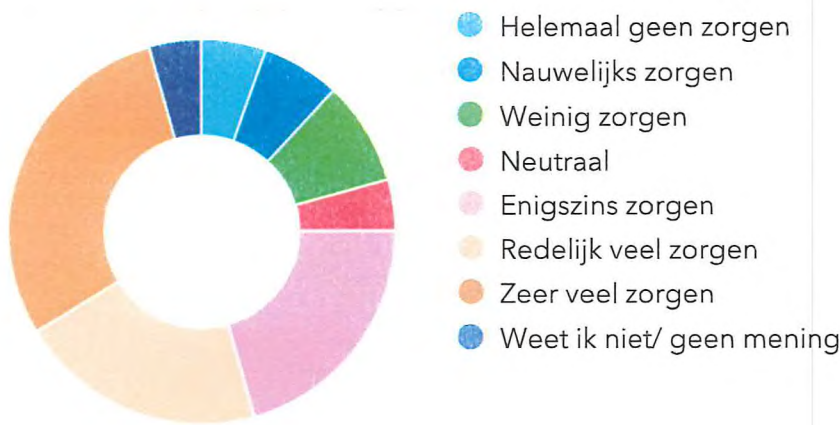
Op de vraag "Maakt u gebruik van zonnepanelen?" geeft een meerderheid van de respondenten aan geen zonnepanelen te hebben. In totaal maakt **66,3% (181 respondenten)** geen gebruik van zonnepanelen, tegenover **33,7% (92 respondenten)** die dat wel doen.

Dit betekent dat ongeveer een derde van de ondervraagden al gebruikmaakt van zonne-energie, terwijl twee derde hier nog geen gebruik van maakt. Daarmee is er sprake van een duidelijke meerderheid zonder zonnepanelen, wat kan wijzen op een potentieel voor verdere verduurzaming binnen de gemeente.

Samenvattend De resultaten laten zien dat, ondanks de groei van zonne-energie in Nederland, het gebruik onder deze groep respondenten nog niet de norm is. Dit kan samenhangen met factoren zoals investeringskosten, geschiktheid van woningen of onzekerheid over regelgeving, zoals de salderingsregeling.

4. In hoeverre maakt u zich zorgen over veranderingen in de salderingsregeling voor zonnepanelen?

92x Antwoorden 181x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Helemaal geen zorgen	5	5,4%
Nauwelijks zorgen	6	6,5%
Weinig zorgen	8	8,7%
Neutraal	4	4,3%
Enigszins zorgen	19	20,7%
Redelijk veel zorgen	19	20,7%
Zeer veel zorgen	27	29,3%
Weet ik niet/ geen mening	4	4,3%

Op de vraag in hoeverre men zich zorgen maakt over veranderingen in de salderingsregeling voor zonnepanelen, komt een duidelijk beeld naar voren van relatief grote ongerustheid onder de respondenten.

Een meerderheid van de respondenten geeft aan zich zorgen te maken. In totaal maakt **70,7% zich in enige mate zorgen**, waarvan **29,3% zeer veel zorgen**, **20,7% redelijk veel zorgen** en **20,7% enigszins zorgen** ervaart. Dit onderstreept dat de mogelijke veranderingen in de regeling voor een substantieel deel van de respondenten een belangrijk aandachtspunt vormen.

Daartegenover staat een kleinere groep die zich weinig tot geen zorgen maakt. **20,6% van de respondenten geeft aan (helemaal) geen of weinig zorgen te hebben**, verdeeld over **5,4% helemaal geen zorgen**, **6,5% nauwelijks zorgen** en **8,7% weinig zorgen**. Daarnaast blijft **4,3% neutraal** en geeft eveneens **4,3% aan geen mening** te hebben of het niet te weten.

Samenvattend is de conclusie dat zorgen over de salderingsregeling breed leven onder de respondenten, met een duidelijke nadruk op de groep die zich (in toenemende mate) zorgen maakt. Dit wijst op onzekerheid en mogelijk behoefte aan duidelijkheid over toekomstige regelgeving en de financiële gevolgen daarvan.

5. Wat is uw mening over de voorgenomen afbouw van de salderingsregeling voor zonnepanelen?

92x Antwoorden 181x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Zeer negatief	50	54,3%
Negatief	22	23,9%
Neutraal	7	7,6%
Positief	1	1,1%
Zeer positief	3	3,3%
Weet ik niet/ onvoldoende geïnformeerd	6	6,5%
Geen mening	3	3,3%

De resultaten laten een **zeer duidelijke en overwegend negatieve houding** zien ten aanzien van de voorgenomen afbouw van de salderingsregeling voor zonnepanelen. Een ruime meerderheid van de

respondenten (**78,2%**) beoordeelt dit beleid negatief, waarvan **54,3% zeer negatief** en **23,9% negatief**. Dit wijst op breed gedragen zorgen onder bewoners over de gevolgen van deze maatregel.

Het aandeel respondenten met een **positieve houding** is zeer beperkt. Slechts **4,4%** staat (zeer) positief tegenover de afbouw van de regeling (**1,1% positief** en **3,3% zeer positief**). Dit onderstreept het geringe draagvlak voor deze beleidswijziging onder de respondenten.

Daarnaast geeft **7,6%** een neutraal oordeel en geeft **9,8%** aan geen mening te hebben of onvoldoende geïnformeerd te zijn (**6,5% onvoldoende geïnformeerd** en **3,3% geen mening**). Deze groepen vormen een relatief kleine minderheid, maar bieden mogelijk nog ruimte voor aanvullende informatievoorziening.

Samenvattend concluderen wij dat de afbouw van de salderingsregeling op duidelijke en brede weerstand stuit onder de respondenten. De beperkte steun en het hoge aandeel (zeer) negatieve reacties suggereren dat deze maatregel mogelijk als ongunstig of onrechtvaardig wordt ervaren. Het vergroten van begrip voor de beleidskeuze en het bieden van duidelijke communicatie over alternatieven of compensatiemaatregelen kan van belang zijn om het draagvlak te verbeteren.

6. Vindt u dat er in Katwijk meer middeldure huurwoningen (huur tussen ca. €900 en €1.200) moeten worden gebouwd om doorstroming te verbeteren?

92x Antwoorden 181x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja, veel meer	31	33,7%
Ja, enigszins meer	15	16,3%
Ongeveer hetzelfde aantal als nu	10	10,9%
Nee, minder	21	22,8%
Weet ik niet / geen mening	15	16,3%

Op de vraag of er in Katwijk meer middeldure huurwoningen (huur tussen circa €900 en €1.200) moeten worden gebouwd om de doorstroming te verbeteren, is een verdeeld beeld zichtbaar onder de respondenten.

Een meerderheid van de respondenten is positief over uitbreiding van dit segment. In totaal is **50,0%** voorstander van meer middeldure huurwoningen, waarvan **33,7% aangeeft dat er veel meer woningen nodig zijn** en **16,3% dat er enigszins meer gebouwd zou moeten worden**. Dit wijst erop dat de helft van de respondenten kansen ziet in het vergroten van dit woningaanbod om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.

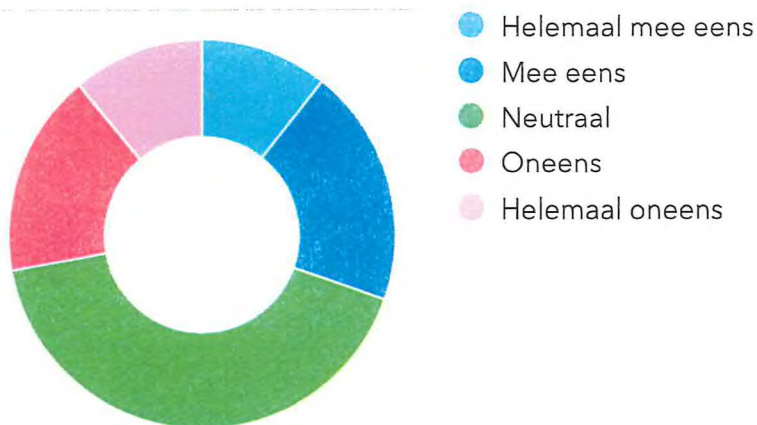
Tegenover deze groep staat **22,8% van de respondenten die vindt dat er juist minder middeldure huurwoningen moeten komen**. Daarnaast is **10,9% van mening dat het huidige aantal voldoende is** en geen uitbreiding nodig is.

Tot slot geeft **16,3% van de respondenten aan geen mening te hebben of het niet te weten**, wat suggereert dat een deel van de doelgroep minder zicht heeft op dit specifieke vraagstuk.

Samenvattend concluderen wij dat er een duidelijke, maar geen unanieme voorkeur bestaat voor uitbreiding van het aantal middeldure huurwoningen in Katwijk. De resultaten laten zien dat er draagvlak is voor groei, maar dat tegelijkertijd ook een substantiële groep kritisch of terughoudend is over verdere uitbreiding.

7. Bent u het ermee eens dat nieuwbouwprojecten in Katwijk ook ruimte moeten bieden aan huisvesting voor kwetsbare doelgroepen (zoals dak- en thuislozen)?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Helemaal mee eens	29	10,6%
Mee eens	54	19,8%
Neutraal	114	41,8%
Oneens	46	16,8%
Helemaal oneens	30	11,0%

De resultaten laten zien dat er onder respondenten **geen eenduidige mening** bestaat over het opnemen van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen in nieuwbouwprojecten in Katwijk. De grootste groep (**41,8%**) neemt een **neutrale houding** aan. Dit wijst erop dat veel bewoners nog geen uitgesproken standpunt hebben of het onderwerp afhankelijk vinden van specifieke voorwaarden, zoals locatie, omvang of begeleiding.

Een kleinere, maar duidelijke groep staat **positief** tegenover deze ontwikkeling. In totaal is **30,4%** van de respondenten het (helemaal) eens met de stelling (**10,6% helemaal mee eens en 19,8% mee eens**). Deze groep onderschrijft het belang van het bieden van woonruimte aan kwetsbare doelgroepen en lijkt open te staan voor integratie binnen reguliere nieuwbouwprojecten.

Tegelijkertijd is er ook sprake van **kritiek en weerstand**. **27,8%** van de respondenten geeft aan het (helemaal) oneens te zijn met de stelling (**16,8% oneens en 11,0% helemaal oneens**). Dit duidt op zorgen over mogelijke gevolgen voor de leefbaarheid, veiligheid of sociale cohesie in de buurt.

Samenvattend is onze conclusie dat het draagvlak voor het opnemen van huisvesting voor kwetsbare doelgroepen verdeeld en voorwaardelijk is. De grote neutrale middengroep biedt aanknopingspunten voor nadere informatievoorziening en dialoog. Het creëren van draagvlak zal naar verwachting afhangen van heldere communicatie, zorgvuldige planvorming en aandacht voor randvoorwaarden zoals begeleiding, spreiding en inpassing in de wijk.

8. Friends contracten (woningdelen door twee of meer alleenstaanden met één gezamenlijk huurcontract)?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja, een goede ontwikkeling	95	34,8%
Ja, maar alleen op bepaalde locaties	29	10,6%
Neutraal / geen mening	57	20,9%
Nee, liever niet	43	15,8%
Nee, helemaal niet	49	17,9%

De resultaten laten een verdeeld beeld zien ten aanzien van Friends-contracten, waarbij meerdere alleenstaanden één gezamenlijk huurcontract delen.

Een aanzienlijke groep respondenten (**34,8%**) beschouwt Friends-contracten als **een goede ontwikkeling**. Daarnaast staat **10,6%** hier positief tegenover, mits deze woonvorm wordt toegepast op **specifieke, passende locaties**. Samen betekent dit dat **45,4% van de respondenten (voorwaardelijk) positief** is over deze vorm van woningdelen. Dit wijst op draagvlak voor innovatieve woonoplossingen, met name in een tijd van woningdruk en veranderende huishoudenssamenstellingen.

Daartegenover staat echter ook een duidelijke groep met een negatieve houding. In totaal geeft **33,7%** aan geen voorstander te zijn van Friends-contracten, waarvan **17,9%** deze woonvorm zelfs helemaal afwijst en **15,8%** aangeeft hier liever geen toepassing van te zien. Deze weerstand kan samenhangen met zorgen over mogelijke overlast, samenstelling van huishoudens of de impact op de leefbaarheid in de buurt.

Daarnaast geeft **20,9%** van de respondenten aan **neutraal of zonder mening** te zijn. Dit relatief grote aandeel suggereert dat een deel van de bewoners nog onvoldoende bekend is met het concept of de effecten ervan, of dat de impact als beperkt wordt ervaren.

Samenvattend concluderen we dat er gematigd draagvlak bestaat voor Friends-contracten, maar dat dit draagvlak niet onverdeeld is. Hoewel bijna de helft van de respondenten (voorwaardelijk) positief is, is er ook substantiële terughoudendheid. Dit onderstreept het belang van zorgvuldige toepassing, duidelijke communicatie en het maken van locatiegerichte afwegingen om draagvlak te vergroten en mogelijke zorgen bij bewoners weg te nemen.

9. Welke ideeën heeft u om energiearmoede te bestrijden?

214x Antwoorden 59x onbeantwoord Tekstantwoord

Samenvatting van de 214 ideeën

1. Isolatie en woningverbetering (meest genoemd)

- Veruit het vaakst genoemd:
 - betere isolatie (dak, muren, vloer, glas)
 - aanpak van tocht, vocht en schimmel
- Belangrijk detail:
 - bewoners vinden dat woningcorporaties hiervoor verantwoordelijk zijn, niet de huurder

Dit is de dominante oplossing in de enquête.

2. Verduurzaming van woningen

- Veel genoemd:
 - zonnepanelen
 - warmtepompen
 - van het gas af
 - thuisbatterijen
- Belangrijke nuance:
 - kosten moeten niet bij huurders terechtkomen
 - opbrengsten (zoals zonnepanelen) moeten eerlijk verdeeld worden

3. Lagere energieprijzen en belastingen

- Veel respondenten willen:
 - lagere energieprijzen
 - belastingverlaging op energie
 - prijsplafonds of maximumtarieven

4. Financiële steun en toeslagen

- Genoemde maatregelen:
 - energietoeslag (zoals huurtoeslag)
 - extra steun voor lage én middeninkomens
 - subsidies voor verduurzaming

5. Rol van overheid en beleid

- Veel kritiek op:
 - overheidsbeleid en energiebedrijven
- Verwachting:
 - overheid moet energiearmoede actief bestrijden
 - eerlijker systeem en betere regulering

6. Bewust energiegebruik (minder dominant)

- Individuele maatregelen:
 - korter douchen
 - verwarming lager
 - apparaten slimmer gebruiken
- Wordt genoemd, maar vaak als aanvullend, niet als hoofdoplossing

7. Informatie en begeleiding

- Suggesties:
 - energiecoaches
 - voorlichting en tips
 - inzicht in energieverbruik

8. Overige / minder vaak genoemd

- Gemeentelijke of publieke energiebedrijven
- Netverzwaren en infrastructuur
- Kritiek op warmtenetten
- Meer collectieve oplossingen (buurtbatterijen)

Hoofdconclusie

De reacties laten zien dat energiearmoede vooral wordt gezien als een structureel probleem van woningen en beleid, niet als individueel gedrag.

Belangrijkste patronen

1. Probleem ligt bij woningkwaliteit

- Slechte isolatie = hoge energierekening
- Veel huurders ervaren dat:
 - woningen verouderd zijn
 - verduurzaming achterblijft

Energiearmoede wordt dus sterk gekoppeld aan fysieke staat van woningen.

2. Verantwoordelijkheid ligt bij verhuurder en overheid

- Duidelijk patroon:
 - woningcorporaties moeten investeren
 - overheid moet ingrijpen

Huurders voelen zich beperkt in eigen invloed.

3. Wantrouwen richting beleid en markt

- Veel negatieve opmerkingen over:
 - overheid
 - energiebedrijven
- Gevoel dat:
 - energie een basisvoorziening is, geen verdienmodel

4. Financiële druk is groot

- Structurele oplossing wordt gezocht in:
 - lagere kosten
 - inkomenssteun

Symptoombestrijding (toeslagen) én structurele aanpak (isolatie) worden beide nodig gevonden

5. Individuele gedragsverandering is onvoldoende

- Hoewel genoemd:
 - wordt het gezien als beperkt effect
- Onderliggende boodschap:
 - "Je kunt nog zo zuinig doen, maar bij een slecht huis helpt dat weinig"

Spanningsveld in oplossingen

Er is een duidelijke tweedeling:

Structurele oplossingen (dominant)

- isolatie
- verduurzaming
- lagere prijzen

Individuele oplossingen (ondersteunend)

- zuinig gedrag
- bewustwording

Respondenten leggen nadruk op systeemverandering boven eigen verantwoordelijkheid

Samenvattend:

De enquête laat zien dat huurders energiearmoede ervaren als:

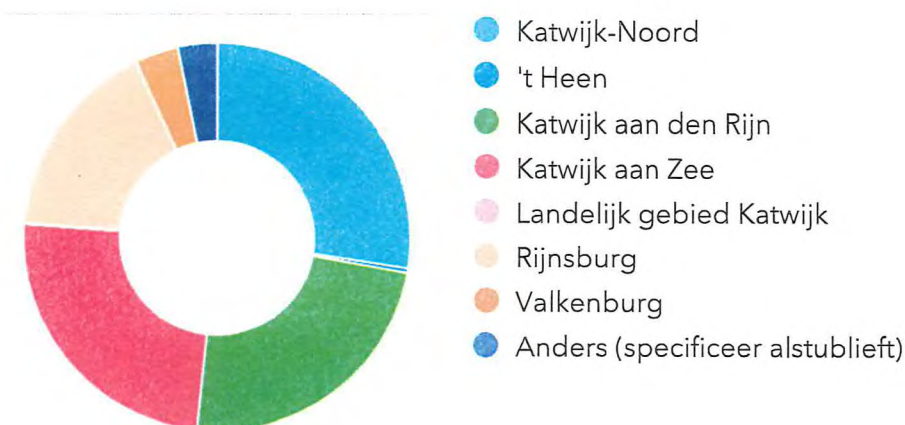
- **een gevolg van slechte woningkwaliteit**
- **versterkt door hoge energieprijzen en beleid**
- **nauwelijks oplosbaar met alleen individueel gedrag**

Belangrijkste oplossingsrichting volgens respondenten:

1. **woningen beter isoleren en verduurzamen**
2. **kosten verlagen (energieprijzen en belastingen)**
3. **gerichte financiële steun bieden**
4. **verantwoordelijkheid bij overheid en verhuurders leggen**

10. In welke wijk woont u?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Katwijk-Noord	75	27,5%
't Heen	1	0,4%
Katwijk aan den Rijn	65	23,8%
Katwijk aan Zee	67	24,5%
Landelijk gebied Katwijk	0	0,0%
Rijnsburg	46	16,8%
Valkenburg	10	3,7%
Anders (specificeer alstublieft)	9	3,3%

Op de vraag "In welke wijk woont u?" is door de respondenten een brede spreiding over de verschillende wijken in de gemeente Katwijk zichtbaar. De meeste respondenten wonen in Katwijk-Noord (75 respondenten; 27,5%). Ook Katwijk aan Zee (67 respondenten; 24,5%) en Katwijk aan den Rijn (65 respondenten; 23,8%) zijn sterk vertegenwoordigd in de resultaten.

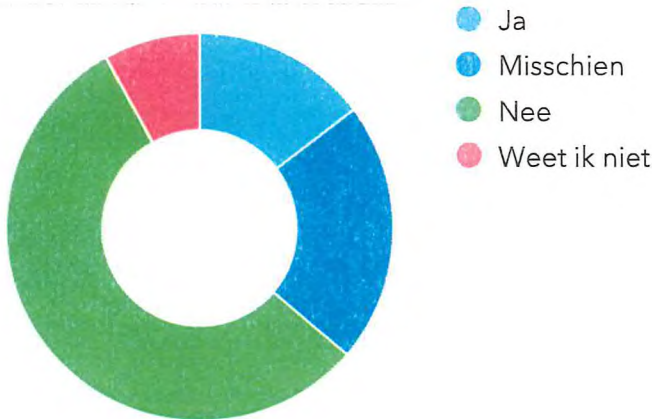
Rijnsburg vormt met 46 respondenten (16,8%) eveneens een substantieel aandeel in de respons, terwijl Valkenburg met 10 respondenten (3,7%) relatief minder vertegenwoordigd is. De wijk 't Heen komt slechts beperkt voor in de resultaten (1 respondent; 0,4%) en er zijn geen respondenten afkomstig uit het landelijk gebied van Katwijk.

Daarnaast heeft een kleine groep respondenten (9 respondenten; 3,3%) aangegeven in een andere wijk te wonen.

Samenvattend stellen wij dat de respons voornamelijk afkomstig is uit Katwijk-Noord, Katwijk aan Zee en Katwijk aan den Rijn, waardoor deze wijken het zwaarst meewegen in de uitkomsten van het onderzoek.

11. Heeft u zelf behoefte aan meer ontmoetingsmogelijkheden of activiteiten in uw buurt om eenzaamheid tegen te gaan?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Ja	40	14,7%
Misschien	59	21,6%
Nee	152	55,7%
Weet ik niet	22	8,1%

Uit de resultaten blijkt dat het merendeel van de respondenten geen uitgesproken behoefte heeft aan extra ontmoetingsmogelijkheden of activiteiten in de buurt om eenzaamheid tegen te gaan. In totaal geeft **55,7%** aan hier **geen behoefte** aan te hebben. Dit duidt erop dat een groot deel van de bewoners zich momenteel voldoende voorzien voelt in sociale contacten of geen noodzaak ziet tot uitbreiding van het huidige aanbod.

Tegelijkertijd is er een relevante groep bewoners die hier wél (mogelijk) behoefte aan heeft. **14,7%** van de respondenten geeft aan expliciet behoefte te hebben aan **meer ontmoetingsmogelijkheden** en activiteiten. Daarnaast staat **21,6%** hier neutraal tegenover en geeft aan 'misschien' behoefte te hebben. Deze groepen samen vormen **36,3%** van de respondenten, wat aangeeft dat er voor een aanzienlijk deel van de bewoners **kansen liggen om sociale verbinding** in de wijk te versterken.

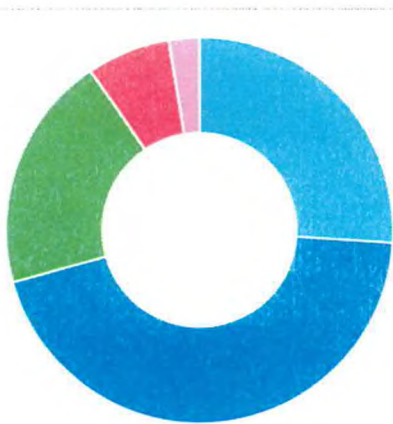
Een kleinere groep (**8,1%**) geeft aan dit niet goed te kunnen inschatten. Dit kan erop wijzen dat bewoners nog onvoldoende zicht hebben op het huidige aanbod of de mogelijke voordelen van deelname aan buurtactiviteiten.

Samenvattend trekken wij de conclusie dat hoewel de meerderheid geen directe behoefte ervaart, er een substantiële minderheid is waarvoor extra ontmoetingsmogelijkheden wél relevant kunnen zijn.

Het ontwikkelen of uitbreiden van laagdrempelige activiteiten kan bijdragen aan het versterken van sociale cohesie en het voorkomen of verminderen van eenzaamheid, met name voor de groep die hier (mogelijk) behoefte aan heeft. Gericht inspelen op deze doelgroep en het vergroten van de zichtbaarheid van het aanbod kan hierbij van meerwaarde zijn.

12. Hoe ervaart u de leefbaarheid en eventuele overlast in uw wijk?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Enkele keuze

- De leefbaarheid is goed en ik ervaar geen overlast
- De leefbaarheid is voldoende, maar ik ervaar soms overlast
- De leefbaarheid staat onder druk en ik ervaar regelmatig overlast
- De leefbaarheid is slecht en ik ervaar veel overlast
- Ik heb geen mening

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
De leefbaarheid is goed en ik ervaar geen overlast	71	26,0%
De leefbaarheid is voldoende, maar ik ervaar soms overlast	122	44,7%
De leefbaarheid staat onder druk en ik ervaar regelmatig overlast	54	19,8%
De leefbaarheid is slecht en ik ervaar veel overlast	19	7,0%
Ik heb geen mening	7	2,6%

Uit het onderzoek blijkt dat de leefbaarheid in de wijk over het algemeen positief wordt beoordeeld, zij het met duidelijke aandachtspunten rondom overlast. Een meerderheid van de respondenten **(70,7%)** ervaart de leefbaarheid als **goed (26,0%)** of **voldoende (44,7%)**. Vooral de groep die de leefbaarheid als voldoende beoordeelt geeft echter aan dat er sprake is van incidentele overlast. Dit wijst erop dat de basis van de woonomgeving op orde is, maar dat verbeteringen mogelijk zijn om het wooncomfort verder te vergroten.

Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat een substantieel deel van de bewoners minder positief is. In totaal geeft **26,8%** van de respondenten aan dat de leefbaarheid **onder druk staat (19,8%)** of als **slecht** wordt ervaren (**7,0%**), waarbij sprake is van **regelmatige tot veel overlast**. Dit is een belangrijk signaal dat in bepaalde delen van de wijk of bij specifieke thema's sprake is van structurele knelpunten die de leefbaarheid negatief beïnvloeden.

Het aandeel respondenten zonder mening is beperkt (**2,6%**), wat erop duidt dat bewoners zich betrokken voelen bij hun leefomgeving en een duidelijk beeld hebben van de situatie in hun wijk.

Samenvattend stellen wij dat de leefbaarheid in de wijk overwegend positief is, maar dat overlast een relevante factor blijft die de waardering onder druk zet. Met name het terugdringen van (incidentele en structurele) overlast biedt kansen om de leefbaarheid verder te verbeteren en de tevredenheid van bewoners te vergroten. Gericht beleid en maatwerkinterventies kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.

Samenhang tussen de vragen 9, 10 en 11.

De samenhang tussen behoefte aan ontmoetingsmogelijkheden, leefbaarheid en wijk

De gecombineerde analyse van de behoefte aan ontmoetingsmogelijkheden, de ervaren leefbaarheid en de woonwijk laat zien dat deze drie factoren sterk met elkaar samenhangen. De resultaten tonen een consistent patroon: in wijken waar de leefbaarheid onder druk staat, is de behoefte aan ontmoeting duidelijk groter.

1. Wijken met lagere leefbaarheid: grotere sociale behoefte

In wijken zoals Katwijk-Noord, Rijnsburg en delen van Katwijk aan den Rijn geven bewoners relatief vaker aan dat de leefbaarheid onder druk staat of dat zij regelmatig overlast ervaren. In deze zelfde wijken komt ook vaker naar voren dat bewoners:

- behoefte hebben aan meer ontmoetingsmogelijkheden ("ja");
- of hier mogelijk open voor staan ("misschien").

De ervaren overlast in deze wijken - zoals vervuiling, parkeeroverlast, geluidsoverlast en spanningen tussen bewoners - lijkt bij te dragen aan een behoefte om:

- elkaar beter te leren kennen;
- sociale cohesie te versterken;

- gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor de woonomgeving.

Ontmoetingsplekken worden daarmee gezien als een middel om de leefbaarheid actief te verbeteren.

2. Wijken met stabielere leefbaarheid: minder behoefte

In wijken als Katwijk aan Zee en Valkenburg wordt de leefbaarheid over het algemeen vaker als goed of voldoende ervaren. In deze wijken geven bewoners ook vaker aan:

- geen behoefte te hebben aan extra ontmoetingsmogelijkheden;
- tevreden te zijn met het huidige niveau van sociale interactie.

Hier lijkt de sociale basis al aanwezig en functionerend te zijn, waardoor extra voorzieningen minder noodzakelijk worden geacht.

3. De rol van “voldoende, maar met overlast”

De grootste groep bewoners zit in de categorie: leefbaarheid voldoende, maar met soms overlast. Deze groep komt in vrijwel alle wijken voor, maar is met name zichtbaar in Katwijk-Noord en Katwijk aan den Rijn.

Binnen deze groep zien we:

- een relatief hoge “misschien”-score op ontmoetingsbehoefte;
- bereidheid om deel te nemen aan activiteiten, mits deze aansluiten bij de behoeften.

Dit maakt deze groep bijzonder relevant voor beleid: hier liggen kansen om met relatief beperkte inzet grote impact te realiseren.

4. Lokale verschillen en doelgroepverschillen

De analyse laat zien dat de samenhang niet alleen wijkgebonden is, maar ook afhankelijk van:

- het type woonomgeving (bijvoorbeeld flats versus eengezinswoningen);
- de samenstelling van de wijk (leeftijd, huishoudtype);
- individuele omstandigheden (zoals eenzaamheid of beperkte mobiliteit).

In complexen of buurten met hogere dichtheid en meer sociale problematiek is de behoefte aan ontmoeting doorgaans sterker.

5. Implicaties voor beleid

De samenhang tussen leefbaarheid, wijk en sociale behoefte wijst op het belang van een gebiedsgerichte aanpak:

- In wijken met meer overlast en lagere leefbaarheid:
 - investeren in ontmoetingsplekken, buurtactiviteiten en sociale verbinding.
- In stabielere wijken:
 - behoud van bestaande structuren en maatwerk voor specifieke doelgroepen.
- Gericht inzetten op de “misschien”-groep:
 - laagdrempelige, toegankelijke initiatieven ontwikkelen.

Conclusie

De analyse toont een duidelijke samenhang: een lagere ervaren leefbaarheid gaat samen met een grotere behoefte aan ontmoeting, en deze relatie verschilt sterk per wijk.

Ontmoetingsmogelijkheden zijn daarmee niet alleen belangrijk voor het tegengaan van eenzaamheid, maar vormen ook een belangrijk instrument om de leefbaarheid in kwetsbare wijken te versterken.

Een gerichte inzet op sociale ontmoeting, afgestemd op de kenmerken van de wijk, kan daardoor bijdragen aan zowel meer verbondenheid als een betere woonomgeving.

13. Wilt u nog iets met ons delen over één van de volgende onderwerpen?

169x Antwoorden 104x onbeantwoord Tekstantwoord

De 169 reacties op de open vraag geven een rijk en genuanceerd beeld van wat er leeft onder bewoners. De antwoorden laten zien dat veel bewoners zich zorgen maken over meerdere samenhangende thema's, waarbij betaalbaarheid, beschikbaarheid van woningen, leefbaarheid en vertrouwen in de verhuurder centraal staan.

1. Grote zorgen over betaalbaarheid en huurontwikkeling

Een dominant thema in de reacties is de betaalbaarheid van wonen.

Veel respondenten geven aan dat huurprijzen de afgelopen jaren sterk zijn gestegen en niet meer in verhouding staan tot inkomen, woningkwaliteit of onderhoud. Regelmatig wordt genoemd dat huren van €900 tot €1.500 per maand als onbetaalbaar worden ervaren, zeker in combinatie met stijgende energielasten en overige kosten.

Daarnaast wordt benadrukt dat huurverhogingen jaarlijks doorgaan, terwijl bewoners weinig verbetering in hun woning ervaren. Dit leidt tot gevoelens van onrechtvaardigheid en financiële druk, met name bij ouderen, alleenstaanden en huishoudens met een lager inkomen.

2. Tekort aan passende woningen en beperkte doorstroming

Een tweede belangrijk thema is het gebrek aan beschikbare en passende woningen. Vooral jongeren, starters en doorstromers geven aan dat zij moeilijk aan een woning kunnen komen. Wachtlijden worden als te lang ervaren en de regelgeving rondom toewijzing wordt door sommigen als onrechtvaardig of te rigide gezien.

Er is daarnaast veel aandacht voor het gebrek aan doorstroming. Bewoners geven aan dat zij niet verhuizen naar een kleinere woning, omdat dit vaak gepaard gaat met een (fors) hogere huur. Hierdoor blijven grotere woningen bezet, terwijl gezinnen of woningzoekenden juist ruimte nodig hebben. Ook wordt gewezen op scheefwonen en de wens om hier actiever op te sturen.

Specifiek wordt ook het tekort aan geschikte woningen voor senioren en mensen met een middeninkomen genoemd. Deze groepen vallen volgens respondenten vaak tussen wal en schip.

3. Kritiek op onderhoud en rol van de verhuurder

Veel reacties bevatten kritiek op de kwaliteit en het onderhoud van woningen. Bewoners noemen onder andere slechte isolatie, tocht, schimmel, verouderde voorzieningen en achterstallig onderhoud. Tegelijkertijd ervaren zij dat klachten onvoldoende worden opgepakt en dat communicatie met de verhuurder (veelal Dunavie) te wensen overlaat.

Er is behoefte aan:

- meer transparantie (bijvoorbeeld over energielabels en onderhoudsplannen);
- beter en sneller onderhoud;
- meer betrokkenheid en luisterbereidheid richting huurders.

Dit raakt ook aan het vertrouwen: een deel van de bewoners voelt zich onvoldoende gehoord of serieus genomen.

4. Leefbaarheid en overlast onder druk

De reacties laten zien dat in meerdere wijken de leefbaarheid onder druk staat. Bewoners noemen uiteenlopende vormen van overlast, zoals:

- vervuiling en afval rond containers;
- parkeeroverlast en verkeersproblemen;
- geluidsoverlast en burenoverlast;
- gevoelens van onveiligheid, soms gerelateerd aan criminaliteit of drugshandel.

Ook wordt gewezen op een gebrek aan handhaving. Bewoners ervaren dat meldingen onvoldoende worden opgevolgd en dat problemen structureel blijven bestaan. Tegelijkertijd noemen bewoners het belang van sociale cohesie en aanspreekbaarheid, maar geven zij aan dat dit in de praktijk lastig is.

5. Wonen, doelgroepen en maatschappelijke spanningen

In een deel van de reacties komt spanning naar voren rondom de toewijzing van woningen aan verschillende doelgroepen. Sommige bewoners vinden dat er meer prioriteit moet worden gegeven aan lokale woningzoekenden, zoals jongeren uit de gemeente.

Daarnaast wordt het belang van gerichte oplossingen per doelgroep benadrukt, zoals:

- meer starterswoningen;
- passende seniorenwoningen;
- woningen voor mensen met specifieke zorg- of gezinssituaties.

6. Wensen voor verbetering en oplossingsrichtingen

Naast zorgen doen bewoners ook diverse suggesties, waaronder:

- het beperken van huurverhogingen of invoeren van een huurplafond;
- het verbeteren van isolatie en verduurzaming;
- het stimuleren van doorstroming (bijvoorbeeld zonder huurverhoging);
- meer inzet op handhaving en veiligheid;
- het creëren van ontmoetingsplekken in wijken;

- meer aandacht voor een schone en verzorgde leefomgeving.

Conclusie

De open reacties laten zien dat bewoners een sterke samenhang ervaren tussen betaalbaarheid, woningkwaliteit, beschikbaarheid en leefbaarheid. Deze thema's versterken elkaar: hoge huren, beperkte doorstroming en matig onderhoud leiden niet alleen tot financiële druk, maar ook tot afnemende tevredenheid en leefbaarheid in de wijk.

Tegelijkertijd is er behoefte aan meer maatwerk, betere communicatie en zichtbare verbeteringen. Bewoners vragen niet alleen om oplossingen, maar ook om betrokkenheid, transparantie en het gevoel serieus genomen te worden.

14. Welke vormen van overlast of leefbaarheidsproblemen ervaart u het meest in uw wijk?

273x Antwoorden 0x onbeantwoord Meerkeuze

ANTWOORD	ANTWOORDEN	RATIO
Geluidsoverlast	83	30,4%
Hinder van hangjongeren of groepen	59	21,6%
Rommel of vervuiling in de buurt	131	48,0%
Onveiligheidsgevoel of incidenten	40	14,7%
Parkeerproblemen	98	35,9%
Overlast in of rond wooncomplexen	35	12,8%
Ik ervaar geen overlast	41	15,0%
Anders (specificeer alstublieft)	21	7,7%

Samenhang tussen wijk en de ervaren vormen van overlast

De analyse van de relatie tussen de wijk waarin respondenten wonen en de ervaren vormen van overlast en leefbaarheidsproblemen laat zien dat de aard en intensiteit van overlast duidelijk per wijk verschillen. Tegelijkertijd zijn er ook enkele terugkerende patronen die wijkoverstijgend voorkomen.

1. Katwijk-Noord: brede en meer zichtbare leefbaarheidsproblemen

In Katwijk-Noord worden relatief vaak meerdere vormen van overlast tegelijk genoemd. Met name:

- rommel en vervuiling in de buurt;
- parkeeroverlast;
- overlast in en rond wooncomplexen;
- gevoelens van onveiligheid.

Deze combinatie wijst op structurele druk op de leefbaarheid, waarbij zowel fysieke als sociale aspecten een rol spelen. De problematiek lijkt hier breder en meer zichtbaar aanwezig dan in andere wijken.

2. Rijnsburg: combinatie van sociale overlast en veiligheidsgevoelens

In Rijnsburg valt op dat bewoners relatief vaak melding maken van:

- overlast van groepen of individuen;
- geluidsoverlast;
- onveiligheidsgevoelens;
- overlast in wooncomplexen.

De nadruk ligt hier sterker op sociale overlast en ervaren veiligheid. Bewoners benoemen vaker problemen met gedrag van anderen en spanningen in de directe woonomgeving.

3. Katwijk aan den Rijn: mix van fysieke en sociale knelpunten

In Katwijk aan den Rijn is sprake van een gemengd beeld. Hier komen vooral voor:

- parkeeroverlast;
- vervuiling;
- verkeer- en veiligheidsproblematiek;
- overlast in wooncomplexen.

Deze wijk kenmerkt zich door een combinatie van fysieke en sociale leefbaarheidsproblemen, waarbij ook infrastructuur (zoals verkeer en parkeren) een belangrijke rol speelt.

4. Katwijk aan Zee: relatief minder overlast, maar wel specifieke aandachtspunten

In Katwijk aan Zee geven bewoners relatief vaker aan geen overlast te ervaren. Wanneer er wel problemen worden genoemd, betreft het meestal:

- incidentele vervuiling;
- parkeerproblemen;
- beperkte overlast in de woonomgeving.

Dit wijst op een overwegend stabielere leefbaarheid, met meer incidentele dan structurele knelpunten.

5. Valkenburg en kleinere kernen: overwegend beperkt, maar niet afwezig

In Valkenburg en overige kleinere kernen wordt over het algemeen minder overlast ervaren, maar er zijn wel signalen van:

- onderhoud van openbare ruimte;
- verkeerssituaties;
- sporadische overlast in de buurt.

Hier lijkt de leefbaarheid overwegend goed, maar zijn er lokale aandachtspunten.

6. Overkoepelende patronen

Wijkoverstijgend vallen enkele vormen van overlast op die in meerdere wijken voorkomen:

- vervuiling en afvalproblematiek (veelgenoemd en breed aanwezig);
- parkeerdruk;
- overlast in wooncomplexen;
- gevoelens van onveiligheid (met name in dichtbebouwde gebieden).

Dit wijst erop dat naast wijkgerichte maatregelen ook gemeentebrede thema's aandacht vragen.

Conclusie

De analyse laat zien dat de ervaren leefbaarheidsproblemen sterk samenhangen met de wijk waarin bewoners wonen. Wijken zoals Katwijk-Noord en Rijnsburg kennen relatief meer en zwaardere vormen van overlast, terwijl Katwijk aan Zee en Valkenburg een stabiel beeld laten zien.

Een effectieve aanpak vraagt daarom om:

- **een wijkgerichte strategie voor gebieden met structurele problemen;**
- **aanvullende aandacht voor gemeentebrede thema's zoals afval, parkeren en veiligheid;**
- **maatwerk per type wijk en problematiek.**

Door deze combinatie kan gericht worden gewerkt aan het verbeteren van de leefbaarheid in alle wijken.